

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ, ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ:
ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ,
ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 330.34:316.422
М74

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ);
С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор із наукової роботи ПУЕТ;
Ю. Г. Лисенко, член-кореспондент НАН України, д. е. н., професор, директор навчально-наукового інституту інноваційних технологій управління ПУЕТ;
І. Л. Липтуга, радник Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економічного розвитку і торгівлі України, президент Асоціації «Національна туристична організація України»;
В. І. Ляшенко, д. е. н., професор, віце-президент, головний вчений секретар, академік Академії економічних наук України, завідувач відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України;
М. Є. Рогоза, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики ПУЕТ;
Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;
А. М. Стефанович, директор Департаменту науково-освітнього забезпечення та розвитку підприємництва на селі Міністерства аграрної політики та продовольства України;
А. О. Шенін, начальник відділу економічної аналітики, статистики, стандартизації та науки Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України;
Ю. В. Карпенко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ.

Модернізація економіки в умовах зростання суспільної свідомості:
М74 туризм, людиномірність, партнерство, кооперація : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава 14 грудня 2017 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 848 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ., нім., рос. мовами.

ISBN 978-966-184-296-9

Конференцію проведено в межах науково-дослідної роботи «Проблеми функціонування та розвитку сфери туризму в умовах модернізації економіки» (держ. реєстр. номер 0117U004715). Оpubліковані наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку європейської модернізації та реформ в Україні в умовах соціально-економічної асиметрії світового господарства; соціально-економічних умов модернізації сфери туризму, гостинності та рекреації; модернізації кооперативного сектора національної економіки; модернізації університетської освіти.

УДК 330.34:316.422

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-296-9

но-навчальний, професійне навчання. Перевагою є те, що на фоні вражень людина краще запам'ятовує подану інформацію. ототожнює місце навчання із приємними емоціями, завдяки емоційній складовій позитивний ефект зберігається надовго.

Таким чином, маркетинг вражень в туризмі являє собою інструмент побудови емоційного зв'язку між послугою, яку споживач отримує та споживачем у рамках певного заходу.

Список використаних джерел

1. Белова Т. Г. Маркетинг вражень – технологія майбутнього [Електронний ресурс] / Т. Г. Белова, О. Ф. Крайнюченко. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8892/1/31.pdf>. – Назва з екрана.
2. Петренко Е. С. Экономика впечатлений выведет рестораны из кризиса [Електронний ресурс] / Е. С. Петренко // Креативная экономика. – 2009. – № 3. – Режим доступу: <https://creativeconomy.ru/lib/3909/>. – Назва з екрана.
3. Поверіна Ю. О. Передумови виникнення та сутність маркетингу вражень [Електронний ресурс] / Ю. О. Поверіна. – Режим доступу: <http://enuftir.nuft.edu.ua/jspui/bitstream>. – Назва з екрана.
4. Шаврина А. В. Маркетинговые стратегии формирования туристских впечатлений / А. В. Шаврина, А. А. Яков // Известия Сочинского государственного университета. – 2015. – № 2 (35). – С. 116–120.
5. World Tourism Organization UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://media.unwto.org/ru>. – Назва з екрана.

*Р. Є. Деркач, студент
Науковий керівник – Н. М. Карпенко, доцент
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі», м. Полтава
karpenko_1nm@ukr.net*

ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФЕНОМЕН

Лікувально-оздоровчий туризм на сучасному етапі став ресурсно та економічно могутньою індустрією, яка поєднує різноманітні галузі та види діяльності у національних та світовій економіках, і тим самим вирішує важливі проблеми суб'єктів різних рівнів, наприклад, здоров'я та якості життєдіяльності громадян, зайнятості населення, забезпечення доходів господарських суб'єктів та домогосподарств, податкові надходження у

місцеві та державні бюджети та інші. Розвиток ринку лікувально-оздоровчого туризму відображає взаємодію різних суб'єктів, одні з яких виступають прямо чи опосередковано замовниками послуг на лікування, реабілітацію чи оздоровлення, інші виробляють та пропонують на ринок такі послуги, а ще інші – забезпечують своєю діяльністю можливість реалізації та споживання лікувально-оздоровчих послуг.

Дослідження різних аспектів розвитку лікувально-оздоровчого туризму знайшли своє відображення як в працях зарубіжних науковців – V. Antonelli, A. Carbone (Італія), K. Copper (Франція), F. Roskam (Німеччина), М. Б. Биржакова, А. П. Дурович, А. М. Ветітнева (Росія), Я. Качмарєка, А. Стасіака і Б. Влодарчика (Польща) так і вітчизняних – О. О. Любіцевої, В. Ф. Кіфяка, Т. І. Ткаченко, П. Р. Пуцентайла, О. О. Бейдика, М. П. Мальської, І. М. Школи, М. П. Кляпа, Ф. Ф. Шандора, С. С. Гласюк та інших [3].

Проблематика розвитку лікувально-оздоровчого туризму є порівняно новою для вітчизняної науки, чим і пояснюється відсутність усталеного понятійного апарату. Аналіз фахової літератури показав, що при дослідженні даної галузі вживається низка різноманітних термінів. Однак, аналіз дефініцій цих термінів дає чітко зрозуміти, що поняття «лікувально-оздоровчий туризм», який вживається у вітчизняній літературі, є змістовно тотожним поняттю «health tourism» (подорожі за здоров'ям), поширеному в англійській літературі. Поряд з цим у англійській фаховій літературі також вживаються терміни «wellness tourism», «health care tourism», «cure tourism», «holistic tourism», «well-being tourism», «spa tourism», «medical tourism», «health and wellness tourism» тощо. Українська фахова література одночасно вживає такі терміни як «лікувальний туризм», «санаторно-лікувальний туризм», «оздоровчий туризм», «медичний туризм», зустрічаються також «спа-туризм», «велнес-туризм» та інші інтерпретації [5].

На думку Ветітнева А. М. лікувально-оздоровчий туризм – це вид туристичної діяльності, який передбачає в якості головного мотиву поїздки отримання туристами за власні або корпоративні кошти комплексу лікувально-діагностичних, реабілітаційних, профілактичних і рекреаційних послуг, що надаються в місцевостях, відмінних від місця їх постійного проживання та мають в своєму розпорядженні необхідні для цього природні, матеріальні і людські ресурси [1]. Такої ж думки дотримується

Устименко Л. М., визначаючи лікувально-оздоровчий туризм як «подорож до курортних місцевостей з метою оздоровлення, лікування та реабілітації» [4].

У структурі лікувально-оздоровчого туризму виділяють два його основні напрями – курортний і клінічний і два типи – медичний і оздоровчий. Лікувально-оздоровчий курортний туризм передбачає поїздки на курорт з метою отримання лікувально-реабілітаційних послуг на базі санаторно-курортних закладів або у приватно практикуючих фахівців. Лікувально-оздоровчий клінічний туризм, що також отримав в останні роки значний розвиток, означає поїздки в зарубіжні (виїзний клінічний туризм) і вітчизняні (внутрішній клінічний туризм) клініки для спеціалізованого лікування поза рамками гарантованої медичної допомоги, за ініціативою туристів та за рахунок недержавних коштів [1].

Особливостями лікувально-оздоровчого туризму є: тривалість перебування (для забезпечення позитивного лікувально-оздоровчого ефекту – не менше трьох тижнів); вища вартість перебування (зумовлено необхідністю отримання комплексу лікувально-оздоровчих послуг, медичним супроводом лікаря, дієтичним харчуванням тощо); вік туристів (переважно це люди старших вікових категорій, хоча останнім часом спостерігається зростання в курортних місцевостях частки молодих людей).

Розвиток лікувально-оздоровчого туризму забезпечується природними рекреаційними факторами, наявною інфраструктурою, відповідним персоналом та органами управління. Основними методами, що застосовуються в лікувально-оздоровчому туризмі є: кліматотерапія – лікування за допомогою сприятливого для конкретного організму клімату; бальнеотерапія – лікування мінеральними та термальними водами; пелоїдотерапія – лікування грязями; теласотерапія – лікування за допомогою сприятливих властивостей морського середовища; аеротерапія – оздоровчі процедури з використанням гірського чи морського повітря; спелеотерапія – використання оздоровчих властивостей мікроклімату печер; фітотерапія – використання цілющих властивостей рослин; озокеритотерапія – лікування озокеритом.

Україна має значний потенціал для розвитку лікувально-оздоровчого туризму, що робить Україну привабливою як для розвитку цього виду туризму так і всього туристичного сектору економіки. Однак, потужна санаторно-курортна база, яка існувала в Україні з радянських часів та була добре сформована й

сприяла оздоровленню всіх категорій громадян завдяки наданню соціально-орієнтованих та доступних для населення послуг (в основному за рахунок фондів соціального страхування), в даний час зменшилась удвічі [2]. Тому подальший розвиток лікувально-оздоровчого туризму буде залежати, перш за все, від вирішення соціально-економічних проблем, модернізації матеріально-технічної бази та розвитку державно-приватного партнерства у туристичній сфері.

Отже, лікувально-оздоровчий туризм – це вид туристичної діяльності, в основу якого покладено створення лікувальної, діагностичної, реабілітаційної, профілактичної, оздоровчої послуги для туриста, котрий перебуває за межами свого помешкання з метою відтворення власного здоров'я.

Список використаних джерел

1. Ветитнев А. М. Лечебно-оздоровительный туризм: вопросы терминологии и типологии / А. М. Ветитнев, А. В. Дзюбина, А. А. Торгашева // Вестник СГУТиКД. – 2012. – № 2 (20). – С. 50–56.
2. Галасюк С. С. Сучасний стан розвитку санаторно-курортної бази в Україні / С. С. Галасюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 15. – С. 197–202.
3. Кифяк В. Ф. Розвиток медичного туризму в регіонах України / В. Ф. Кифяк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 1 (16). – С. 30–33.
4. Устименко Л. М. Історико-суспільні аспекти становлення та розвитку лікувально-оздоровчого туризму / Л. М. Устименко // Питання культурології. – 2014. – Вип. 30. – С. 134–142.
5. Шаповалова О. О. Сучасні тенденції розвитку «SPA» і «WELLNESS» туризму / О. О. Шаповалова, Ю. А. Сапа // Вісник Харківського Національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2013. – № 1042. – С. 154–158.

Н. А. Дехтяр, к. е. н., доцент;

Н. Г. Пігуль, к. е. н., доцент

*Сумський державний університет, м. Суми
n.dekhtiar@uabs.sumdu.edu.ua*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Євроінтеграційні прагнення України стали важливим напрямом подальшого її розвитку. Досягнення довгострокової макроекономічної стабільності та сучасна модернізація національної